

VAASAN HALLINTO-OIKEUS

Korsholmanpuistikko 43

PL 204

65101 VAASA

p. 029 56 42611

f. 029 56 42760

s-posti vaasa.hao@oikeus.fi**H 00217/17**

20.12.2017

Sisäministeriö

kirjaamo@intermin.fi

maahanmuutto-osasto@intermin.fi

ASIA Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi ulkomaalaislain muuttamisesta, sisäministeriön lausuntopyyntö 29.11.2017 SM17193958

Yleistä

Vaasan hallinto-oikeudelta on pyydetty lausuntoa sisäministeriön luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi ulkomaalaislain muuttamisesta. Aiemmalla lausuntokierroksella Vaasan hallinto-oikeus on antanut 25.8.2017 päivätyn lausunnon.

Esitysluonnoksen jatkovalmistelussa uudessa esitysluonnoksessa on saadun lausuntopalautteen jälkeen luovuttu ehdottamasta hallinto-oikeuksille 30 päivän määräaika ratkaista täytäntöönpanon kieltämistä koskeva hakemus. Sen sijaan ehdotetaan, että yleiseen järjestykseen ja turvallisuuteen liittyviä karkottamispäätöksiä koskevat valitukset olisi käsiteltävä kiireellisinä sekä hallinto-oikeudessa että korkeimmassa hallinto-oikeudessa. Hallinto-oikeus on tässä lausunnossaan käsitellyt näitä uudessa luonnoksessa esitettyjä muutoksia aiempaan luonnokseen nähden.

Karkottamispäätösten täytäntöönpanoa koskevan kieltämistä tai keskeyttämistä koskevan hakemuksen käsittely hallinto-oikeudessa

Hallinto-oikeus pitää hyvänä, että uudessa luonnoksessa on luovuttu aiemmin ehdotetun 199 §:n 5 momentin säätämisestä, jonka mukaan hallinto-oikeuden olisi tullut tehdä luonnoksessa tarkoitettujen karkottamispäätösten täytäntöönpanoa koskeva päätös 30 päivän kuluessa. Kuitenkin samalla on säilytetty aiemman luonnoksen 198 b §:ää koskeva ehdotus, jolla pykälän otsikko on muutettu ja pykälään on lisätty nyt käsiteltävänä olevan lainmuutosluonnoksen kannalta olennainen toinen momentti (ehdotus kursivilla):

198 b §

Täytäntöönpanoa koskeva hakemus

Jos päätös kääntymisestä on tehty 95 b, 103 tai 104 §:n nojalla, täytäntöönpanon kieltämistä tai keskeyttämistä koskeva hakemus on tehtävä seitsemän päivän kuluessa siitä, kun päätös on annettu tiedoksi hakijalle. Määräaikaan sisältyy vähintään viisi arkipäivää.

Jos päätös karkottamisesta on tehty 149 §:n 1 momentin 2-4 kohdissa tai 4 momentissa mainituin perustein tai sillä perusteella, että karkotettavan katsotaan vaarantavan yleistä järjestystä tai yleistä turvallisuutta 156 §:ssä säädettyin edellytyksin, täytäntöönpanon kieltämistä tai keskeyttämistä koskeva hakemus on tehtävä 30 päivän kuluessa siitä, kun päätös on annettu tiedoksi hakijalle.

Lain nykyinen 199 §, jossa säädetään täytäntöönpanoa koskevan hakemuksen ratkaisemisesta, säilyisi uuden luonnoksen mukaan muuttumattomana. Pykälän 4 momentti kuuluu nykyisessä muodossaan:

Edellä 198 b §:ssä tarkoitettua hakemusta koskeva päätös on tehtävä seitsemän päivän kuluessa. Määräaikaan sisältyy vähintään viisi arkipäivää.

Säilytettävä 199 §:n 4 momentti luettuna yhdessä säädettäväksi ehdotetun 198 b §:n 2 momentin kanssa tarkoittaisi sitä, että hallinto-oikeuden ja korkeimman hallinto-oikeuden tulisi ratkaista myös ehdotetussa 198 b §:n 2 momentissa mainitut nyt kysymyksessä olevien päätösten täytäntöönpanoa koskevat hakemukset seitsemän päivän määräajassa. Tämä on ilmeinen lapsus, joka ei ole voinut olla uuden lakiluonnoksen tarkoituksena. Hallinto-oikeus on kiinnittänyt huomiota 199 § 4 momentin muuttamisen tarpeeseen jo aiemmasta luonnoksesta antamassaan lausunnossa. Lainkohdan muuttamisen tarve korostuu entisestään sisäministeriön nyt lausuttavana olevan luonnoksen sisältämien muutosehdotusten johdosta.

Täytäntöönpanoa koskevien muutoksenhakusäännösten selkeyttäminen

Kuten hallinto-oikeus aiemmassakin lausunnossaan esitti, luonnoksen tavoite täytäntöönpanoa koskevien muutoksenhakusäännösten selkeyttämisestä on hyvä ja kannatettava. Hallinto-oikeus toistaa aiemman käsityksensä siitä, että luonnostellut muutokset kuitenkin monimutkaistavat muutoksenhakusäännöksiä entisestään. Näyttää siltä, ettei lakiluonnoksen valmistelussakaan ole pystytty hahmottamaan nykyisen ja ehdotetun sääntelyn kokonaisuutta.

Muilta osin hallinto-oikeus viittaa aiemmassa lausunnossa esittämiinsä näkökohtiin.

Lausunto on valmisteltu työryhmässä, jonka jäseninä ovat olleet hallinto-oikeustuomari Petri Forma ja hallinto-oikeuden esittelijä Pia Kimmel.

Ylituomari

Jaakko Kellosalo